

UZAKTAN TÜRKÇE DERSLER ALAN BATI TRAKYALI TÜRK ÖĞRENCİLERİN KENDİLERİNİ DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Doç. Dr. Abdullah ŞAHİN

ÇOMÜ Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN

ÇOMÜ Eğitim Fakültesi

Yrd. Doç. Dr. Gülnur AYDIN

Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Okt. Mesout KALIN SALI

ÇOMÜ TÖMER

Kübra EMRE

ÇOMÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Numan YILDIRIM

Çanakkale Sosyal Bilimler Lisesi

ÖZET

Rehberlik, modern eğitimin vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Rehberlik alanını bu denli vazgeçilmez yapan doğru karar verebilmeye destek olmasıdır. Öyle ki, doğru kararın olmadığı yerde bilginin de, çok çalışmanın da başarıya ulaştırması pek mümkün olmamaktadır. Eğitim süreçleri boyunca rehberlik hizmetinden mahrum kalmış olan Batı Trakyalı Türk öğrencilerin, son iki yıldır Türkiye ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi destekli uzaktan Türkçe öğretimi projesi kapsamında rehberlik hizmetine kavuşması sağlanmıştır. Bu çalışmanın amacı, Batı Trakya Türklerinin yeni yeni ulaşabildikleri rehberlik hizmeti doğrultusunda, öğrencilerin bireysel olarak kendilerini değerlendirmelerini ve daha doğru kararlar alabilmelerini sağlayabilmek amacıyla “Kendini Değerlendirme Envanteri” uygulayarak durumlarının tespitini yapmaktır. Gümülcine’de yaşayan lise son sınıftaki Türk öğrencilere, geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış olan Kendini Değerlendirme Envanteri uygulanmıştır. 94 öğrenci üzerinde uygulanan envanter değerlendirilmiş ve bu sonuçlar doğrultusunda bireysel yetenekleri belirlenerek, uygulamanın frekans değerlerine bakılarak, envanteri uygulayan öğrencilerin daha çok hangi mesleklere yakın olduklarının tespiti yapılmıştır. Sonuç

olarak araştırmadan en yüksek yüzdeliğe sahip olan alanlar “düzenli yaşam, yaratıcılık, iş ayrıntıları”, en düşük yüzdeliğe sahip alanlar ise “liderlik, ticaret, değişiklik, edebiyat, müzik ve güzel sanatlar” olarak çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler:Batı Trakya, Azınlık EĞitimi, Kendini Değerlendirme, Uzaktan Türkçe Dersler, Meslek SeÇimi, Rehberlik

ABSTRACT

Counselling has become a sine qua non of modern education. What makes the counselling field so indispensable is to support for the right decision. In fact, where there is no right decision, it is not possible for knowledge and working hard to reach the success. Western Thrace Turkish students, who have been deprived of counselling services during the training process, have been provided with counselling services through the distance Turkish Teaching Project supported by Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey for the last two years. The aim of this study is to determine the situation by applying a "self-assessment inventory" in order to enable students to evaluate themselves individually and make more accurate decisions in the direction of the new guidance services that Western Thrace Turks can reach recently. A self-assessment inventory of which validity and reliability studies have been conducted, was administered to Turkish high school students living in Gmlcine. The inventory was applied on 94 students has been evaluated and their individual abilities have been determined according to the results obtained. By looking at the frequency values of the application, through this, the students' aptitudes towards the occupation match to their talent has been determined. As a result, "regular life, creativity, work details" are found to be the highest and "leadership, trade, change, literature, music and fine arts" are the lowest area.

Key words: Western Thrace, Minority Education, Self-assessment, Distance Turkish Lessons, Choice of Profession, Counselling

1. GİRİŐ

İnsanoğlu yaşamı boyunca, doyuma ulaşmak, birey olarak kendini ortaya koymak, saygın bir kimlik kazanmak vb. pek çok nedenle seÇimler/tercihler yapmak zorundadır. Bu seÇimler/tercihler onun, an'ını ŐekillendirdiĐi kadar geleceğine de yön verir. Kişiliğini, yaşam standardını, dünya görüşünü, alışkanlıklarını belirleyecek olan bu seÇimler, çocukluktan kurtularak yetişkinliğe adım atmanın da bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gençlik ağı hayatın en önemli ve en kritik dönemlerinden biri'dir. Genç inan, çocukluktan kurtulmanın ve yetişkinliğin orumluluğunu almaya başlamının tedirginliğini yaşar (Erdoğan, 1992; Karaca, 2005). Tedirginliğin giderilebilmesinde ise sistematik bir bilinç oluşturmanın ve farkındalıkların önemi büyüktür.

Çağdaş toplumlarda bireyin; zgr, ilgi ve yeteneklerine göre, sahip olduğu imkânlar ve göstereceği çaba doğrultusunda sağlıklı seÇimler yapabilmesi beklenmektedir. Bu da, kendisiyle ilgili objektif öz değerlendirme yapabilecek durumda olması anlamına gelmektedir. Bunu gerçekleştirebilen birey, mesleki yönelimini de doğru Őekilde belirleyecektir. “Meslek, kişinin kimliğinin en önemli kaynağı olup, onun etraftan çay rmeğine, başkaları ile ilişki kurmağına, toplumda bir yer edinmeğine ve işe yaradığı duygusunu yaşamasına olanak veren bir etkinlik alanıdır” (Kuzgun 2000).

Meğlek adece para kazanma aracı değildir. Meğlek, her Őeyden önce yetenekleri kullanma, kendini erekleştirme ve eliştirme yoludur. Kişi kendiğine haz veren bir içi yaptığı zaman yorgunluk duymaz, dolayısıyla treğenilen içi hağalığına da tutulmaz (nalın,

2005). Çalışma hayatı ile bireysel yeterliliklerin uyumsuzluğu, bilinçsizce yapılan tercihler ya da ülke politikaları, ömür boyu mutsuzluğa sebebiyet verebilir. Mutsuzluğun önüne geçmek içinse zaman zaman bir rehber desteğine ihtiyaç duyulmaktadır.

Değişen ve gelişen teknolojilerle bir yandan bazı meslekler yok olurken, diğer yandan yeni yeni meslek alanları ortaya çıkmaktadır. Bütün bunlar bireyin kendi ile ilgili eğitim sorumluluklarına dair farkındalığının artırılmasını, üretimin bir çıktısı olmakla kalmayıp üretmenin bilincinde olmayı gerekli kılmaktadır.

Doğru seçimler/tercihler; gelişim dönemlerini sağlıklı yaşama, kendini tanıma, gerçekçi değerlendirmelerle kendi iç dinamiklerini harekete geçirebilme ve çevre olanaklarından etkin yararlanmayı odağa aldığından, bir ülkenin azınlığı durumunda olan topluluklar için gerek psikolojik, gerekse sosyal çevre olanakları bakımından zorluklar barındırmaktadır. Bu zorlukları yaşayan topluluklardan biri de Yunanistan vatandaşı olan Batı Trakya Türkleridir.

Birleşmiş Milletlerce 1966 yılında kabul edilen Uluslararası Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 27. maddesinde azınlıkların korunmasından söz edilmekte; ancak azınlık tanımına hangi grupların dâhil olduğu belirtilmemektedir (Sella-Mazi 2001:155; akt. Ahmet, 2005: 89). Sayı, dil, din, etnik köken, ortak bilinç gibi parametrelerin hangisinin ya da hangilerinin azınlığı tanımlamada başat faktör olduğu konusunda kesin bir cevap olmasa da, dilin her türlü azınlık için siyasi bir değerlendirme alanı olduğu yadsınamaz gerçektir.

Uluslararası hukuk, azınlıkların korunması konusunda üç yol tanımaktadır: Birincisi, yaşama hakkıdır; buna göre, bir azınlık fiziksel ve kültürel olarak varlığını koruyabilme hakkına sahiptir. Bu, insan haklarının bir gereğidir. İkincisi, eşitlik hakkıdır; buna göre tüm azınlıklara eşit muamele ile yaklaşmak gereklidir. Üçüncüsü kimlik hakkıdır ve en önemlisi budur. Azınlıkların kimliklerini koruyup yaşatabilmelerine imkân sağlanmalıdır (Sohn, 1982; akt. Çoban ve Burulday, 2015:346). Batı Trakya'da, Müslüman azınlığın farklı üç etnik gruptan oluştuğu benimsenmektedir (Heraclides, 2002: 299; akt. Çoban ve Burulday, 2015: 346-347). Ancak Yunanlılar, bu bölgede Türk şeklinde bir etnik köken ya da kültür üzerine sınıflandırmayı tehlikeli bulmuş, tamamını "Müslüman" ya da "azınlık" olarak tanımlamayı tercih etmişlerdir.

Bilindiği üzere; Batı Trakya Türk azınlığının hakları konusunda 1923'te Lozan'la kurulan denge, İstanbul'daki Rum nüfusun azalması gerekçe gösterilerek Yunanistan tarafından kısıtlamalar yapılarak bozulmuş, pek çok sorunun ortaya çıkmasıyla da etkisi tartışılacak nitelikte çeşitli çalışmalar ortaya konmuştur.

Batı Trakya Türk azınlığı sorunlarının başında şüphesiz ki eğitim yer almaktadır. 1830'lardan itibaren, Yunanistan'da bir azınlık dili olarak tanınan Türkçe, Lozan'dan sonra ortalama yüz elli bin Türk azınlık için eğitim dili olarak da kabul edilmiştir. Aynı zamanda 2003'te hazırlanmış bir rapora¹ göre, Yunanistan toplam nüfusunun yüzde üçüne tekabül eden (300 bin civarında) Türkçe konuşan veya anlayan farklı düzeylerde insanın varlığından bahsedilmektedir. Bu da Türklerle iletişimde olan pek çok Yunanlının veya farklı etnik kökene sahip insanların Türkçeyi öğrendiğinin göstergesidir.

¹Mercator Education, The Turkish Language in Education in Greece, 2003 raporu.

Özel statülü ve devlet denetimine tabi ilk ve orta dereceli okullarda iki dilli olarak sürdürülen azınlık eğitiminde, Türk ve Yunan öğretmenler görevlendirilmektedir. “İlkokullarda uygulanan eğitim programına göre derslerin bir kısmı Yunanca bir kısmı Türkçe okutulmaktadır. Türk Dili, Din bilgisi, Matematik, Tabiat Bilgisi ve Teknik derslerin eğitim dili Türkçedir” (Kelağa, 2000). Cin (2009:162), AB üyesi Yunanistan uyruğundaki Batı Trakyalı Müslüman Türklerin, hukuken azınlık statüsünde oldukları Yunanistan’da, kendi ana dillerinde eğitim ve öğrenim imkânlarından bilinçli ve sistematik bir biçimde mahrum bırakıldıklarını belirtmektedir. Böylelikle ya asimile olmaya ya da göç etmeye mecbur bırakılan bir kitle oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Azınlık okullarında Türkiye Türkçesi kullanılsa da, Lozan’dan bugüne 90 küsur yıllık sürecin oluşturduğu kopuş sebebiyle ağız farklılıklarının olduğu görülmektedir. Yine, dil edinim sürecini tam anlamıyla tamamlayamamış bireylerin, iki dilli bir eğitim sistemine tabi olması, egemen kültür altında duygusal gitgelleri de beraberinde getirmektedir. Okullarda Türkiye’deki gibi rehberlik hizmetleri bulunmadığından sorunların aşılması noktasında destek sağlanamamaktadır.

Kelağa Ahmet (2007), kendi aralarında yazılı ve sözlü dili Türkçe olarak benimseyen Batı Trakya Türklerinin özellikle eğitilmiş kesiminin, egemen kültürü temsil eden ve sosyal statü kazanmanın yanı sıra mesleki açıdan yükselmeye de etkili olan Yunancanın tesiri altında olduğundan bahsetmektedir. Yani baskın kültürün etki alanını genişletmek suretiyle Batı Trakya Türk azınlığının kendi kültürlerinden uzaklaştırılmaları söz konusudur.

Türkiye ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi tarafından desteklenen ve Batı Trakya’da 2015 yılından itibaren yürütülmekte olan “Batı Trakya Bölgesinde Yaşayan Türk Öğrencilere Yönelik Uzaktan Öğretim Ders Destek Sistemi Projesi” kapsamında, yukarıda belirtilen eğitim sorunlarına bir nebze de olsa çözüm olabilecek Uzaktan Türkçe dersler ve ayrıca rehberlik hizmetleri verilmektedir. Halen ilkokul, ortaokul ve lise olmak üzere toplam 2120 öğrencinin kayıtlı olduğu projede haftada toplam 90 saat Uzaktan Türkçe dersler (Türkçe, sosyal bilgiler, fen bilgisi, matematik, fizik, kimya, biyoloji, tarih, edebiyat, Türk dili ve anlatımı) anlatılmaktadır. Bunun 145 kadarını lise son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Lise son sınıf öğrencileri ise haftada 30 saat uzaktan Türkçe dersler (Türk Dili ve Anlatımı, Edebiyat, Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Tarih) almaktadırlar.

Bu çalışmada, uzaktan Türkçe derslerin öğretimiyle birlikte eğitim hayatları boyunca mahrum kaldıkları rehberlik hizmetlerinden faydalanmaları sağlanan ve lise son sınıfta öğrenim gören Türk öğrencilerin, belirlenmiş olan başarı alanlarındaki durumları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bu doğrultuda, araştırmanın problem cümlesini “Batı Trakyalı öğrencilerin belirlenmiş olan başarı alanlarındaki durumları nedir?” sorusu oluşturmakta ve daha da özelden aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

1. “Batı Trakyalı öğrencilerin belirlenmiş olan başarı alanlarındaki durumları bölgelere göre değişiklik göstermekte midir?”
2. “Batı Trakyalı öğrencilerin belirlenmiş olan başarı alanlarındaki durumları cinsiyetlere göre değişiklik göstermekte midir?”

2. YÖNTEM

2.1.Desen

Bu araştırmada, Batı Trakyalı Türk öğrencilerin başarı alanlarını ve mesleki eğilimlerini belirlemeye yönelik betimsel tarama modelinde ilişkiisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama modelindeki araştırmalar, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu gibi betimlemeyi amaçlar (Karasar, 2006). Betimsel tarama modellerinin içinde yer alan ilişkiisel tarama modelleri ise; iki ve daha çok değişken arasındaki birlikte değişim durumunu ya da derecesini belirlemeyi amaçlar (Cohen, Manion ve Morrison, 2000; Karasar, 2006:81).

2.2.Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2016-2017 eğitim öğretim yılında Batı Trakya’da öğrenimlerine devam eden 145 lise son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Seçkisiz örneklem yaklaşımına göre oluşturulan örneklem toplam 94 öğrenciden meydana gelmektedir.

Tablo 1:Örneklem Grubunun Özellikleri

	Kız		Erkek		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Gümölcine	40	42,50	13	13,90	53	56,40
İskeçe	25	26,60	16	17,00	41	43,60
Toplam	65	69,10	29	30,90	94	100

Tablo 1’deki örneklem grubunun özelliklerine baktığımızda, öğrencilerin genel frekansları 94’tür ve bunun %56,40’ını kız, %43,60’ını ise erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Gümölcine Bölgesi’nin katılım frekansları 40 kız ve 13 erkek öğrenciyle toplamda 53’tür. Yüzdelerine baktığımızda kızların oranı%42,50, erkeklerin oranı ise %26,60’tır. İskeçe Bölgesi, 25 kız ve 13 erkek ile daha düşük frekansı değerine sahiptir. Grup içi dağılımda ise İskeçe Bölgesi %26,60 kız ve %17,00 erkek öğrenci ile Gümölcine’ye oranla daha homojendir.

2.3.Veri Toplama Aracı

Kuzgun Y. (1988) tarafından geliştirilen Kendini Değerlendirme Envanteri’ni oluşturan alt ölçeklerin, 1902 öğrenciden elde edilen puanlar üzerinden hesaplanan Cronbach alfa katsayılarının 0.58 ile 0.92 arasında değiştiği ve ortalama değerin 0.78 olduğu görülmüştür (Koç, 2006). Bu yönüyle ölçeğin güvenilir olduğu söylenebilir. Ölçekte 3’ü algılanmış yetenek (sözel, sayısal, şekil-uzay), 11’i ilgi (temel bilim, sosyal bilim, canlı varlık, mekanik, ikna, ticaret, iş ayrıntıları, edebiyat, güzel sanatlar, müzik ve sosyal yardım) ve 9’u meslek değeri (yeteneği kullanma, yaratıcılık, yarışma, işbirliği, değişiklik, düzenli yaşam, liderlik, kazanç ve ün sahibi olma) alanı olmak üzere toplam 23 özellik, ölçme kapsamına alınmıştır. Envanterde her bir altölçekte 10 olmak üzere toplam 230 madde vardır. 4’lü likert tipindeki ölçek (1 = Hiçbir zaman, 4 = Her zaman) şeklinde derecelendirilmiştir (Koç, 2006).

2.4.Verilerin Analizi

Araştırmanın nicel verileri, SPSS 21.0 paket programı ile frekans ve yüzdelik değerleri belirlenerek analiz edilmiştir. Elde edilen değerler tablo halinde belirtilmiş ve envanterin alt alanları göz önünde bulundurularak yorumlanmıştır.

Tablo 2:Kendini Değerlendirme Envanteri Sonuçları

Alanlar	Gümlüncine		İskeçe	
	Kız (GK) %	Erkek (GE) %	Kız (İK) %	Erkek (İE) %
Sözel	58,50	59,20	62,26	60,87
Sayısal	55,49	55,68	50,97	49,75
Şekil-Uzay	56,36	57	54,14	52,79
Temel-Bilim	60,60	61,91	63,53	63,24
Sosyal-Bilim	25,78	26,83	30,78	29,73
Canlı-Varlık	28,94	28,75	33,08	33,32
Mekanik	37,70	39,71	37,17	39,41
İkna	62,88	62,50	65,57	64,92
Ticaret	32,17	32,32	34,98	34,81
İş Ayrıntıları	70,51	72,27	71,63	69,83
Edebiyat	34,67	34,32	41,93	42,63
Güzel Sanatlar	47,54	48,31	46,96	46,56
Müzik	43,89	44,22	45,10	44,04
Sosyal Yardımlaşma	35,26	35,45	41,83	41,15
Yeteneği Kullanma	69,64	70,29	68,90	67,65
Yaratıcılık	74,53	75,48	71,57	70,01
Yarışma	62,68	63,63	60,07	57,57
İş Birliği	54,22	54,01	56,69	55,20
Değişiklik	44,82	45,44	46,07	43,99
Düzenli Yaşam	80,64	80,02	81,81	80,87
Liderlik	46,72	46,84	44,68	43,96
Kazanç	55,92	55,99	56,84	57,04
Ün Sahibi Olma	57,26	58,54	55,85	54,91

Tablo 2’de verilen Kendini Değerlendirme Envanteri sonuçları incelendiğinde, envanterde bulunan 23 alandan “Sözel” alanda İskeçe bölgesinin hem kız (%62,26) hem de erkek öğrencilerde (%60,87) Gümülcine’den daha yüksek yüzde oranına sahip olduğu görülmektedir. Bu durumun ikinci alan olan “Sayısal”da tam tersine olduğunu göremekteyiz. Gümülcine’deki kız öğrencilerin “Sayısal”daki yüzdesi %55,49, erkek öğrencilerin ise %55,68’dir. “Şekil-Uzay” alanına bakıldığında hem bölge hem de cinsiyet değişkenlerinin birbirinden çok farklı olmadığı görülmektedir. Bu alanın yüzdeler oranları sırasıyla, Gümülcine erkek %57, Gümülcine kız %56,36, İskeçe kız %54,14 ve İskeçe erkek %52,79 şeklindedir.

“Temel-Bilim” ve “Sosyal-Bilim” alanlarının yüzdeler oranları farkı dikkat çekicidir. Öğrenciler “Temel-Bilim” alanında %60,60-%63,24 arasında puan almışken, “Sosyal-Bilim” alanında %25,78-%30,78 puan arasındadır. Hatta “Sosyal-Bilim” alanı diğer alanlara göre hem bölge hem de cinsiyet yüzdeleri olarak en düşük orana sahip alandır. Bu yüzdeler oranı %28,75(Gümülcine erkek),%28,94(Gümülcine kız),%33,08 (İskeçe kız) ve %33,32(İskeçe erkek) oranlar ile “Canlı-Varlık” alanı takip etmektedir. Ayrıca, “Ticaret” %32,17-%34,98 ve “Mekanik” %37,17-%39,71 ile her değişkene göre düşük yüzdelerdeki alanlardandır.

“Edebiyat” ve “Sosyal Yardımlaşma” alanlarının oranı düşük olsa da İskeçe lehine belirli bir fark vardır. Buna göre “Edebiyat”ta Gümülcineli kız öğrenciler %34,67, erkek öğrenciler %34,32 iken İskeçeli kız öğrenciler %41,93 ve İskeçeli erkekler %42,63 oranındadır. Ayrıca, “Sosyal Yardımlaşma” alanında da Gümülcineli kız öğrenciler %35,26, erkek öğrenciler %35,45 iken İskeçeli kız öğrenciler %41,83 ve İskeçe erkekler %41,15 ile benzer durum sergilemektedir.

Yüzdeler oranlar baz alındığında bölgelere ve cinsiyetlere göre ortalamanın altında olan diğer alanlar “Güzel Sanatlar” (GK %47,54, GE %48,31, İK %46,96 ve İE %46,56), “Müzik” (GK %43,89, GE %44,22, İK %45,10ve İE %44,04), “Değişiklik” (GK %44,82, GE %45,44, İK %46,07 ve İE %43,99) ve “Liderlik” (GK %46,72, GE %46,84, İK %44,68 ve İE %43,96) alanlarıdır. Dört alanın oranlarında dikkat çeken, hem bölgeler arası hem cinsiyetler arası hem de alanlar arası oranların birbirlerine çok yakın olmasıdır.

“İş Birliği” (GK %54,22, GE %54,01, İK %56,69 ve İE %55,20), “Kazanç” (GK %55,92, GE %55,99, İK %56,84 ve İE %57,04) ve “Ün Sahibi Olma” (GK %57,26, GE %58,54, İK %55,85 ve İE %54,91) alanları yüzdeler ortalamanın biraz üzerindedir. Bunun yanında “İkna” (GK %62,88, GE %62,50, İK %65,57 ve İE %64,92) alanı yüzdeleri ortalamanın üzerinde olup bölge olarak İskeçe lehinedir. “Yeteneğini Kullanma” (GK %69,64, GE %70,29, İK %68,90 ve İE %67,65) ve “Yarışma” (GK %62,68, GE %63,63, İK %60,07 ve İE %57,57) alanlarında ise yüzdeler oranlar Gümülcine lehinedir.

Tablo 2’deki verilerde Batı Trakyalı öğrencilerin Kendini Değerlendirme Envanteri yüzdelerlerine göre en yüksek üç alan sırasıyla, “İş Ayrıntıları” (GK %70,51, GE %72,27, İK %71,63 ve İE %69,83), “Yaratıcılık” (GK %74,53, GE %75,48, İK %71,57 ve İE %70,01) ve “Düzenli Yaşam” (GK %80,64, GE %80,02, İK %81,81 ve İE %80,87)’dir. Özellikle “Düzenli Yaşam”ın diğer tüm alanlara oranla hem bölgeler hem de cinsiyetler arasında yüksek ve birbirlerine çok yakın oldukları görülmektedir.

Tablo 2’deki verilere göre Batı Trakyalı öğrencilerin Kendini Değerlendirme Envanteri yüzdelerlerine göre en düşük alanlar sırasıyla, “liderlik (GK %46,72, GE %46,84, İK %44,68 ve İE %43,96), ticaret, (GK %32,17, GE %32,32, İK %34,98 ve İE %34,81) değişiklik, (GK %44,82, GE %45,44, İK %46,07 ve İE %43,99) edebiyat, (GK %34,67, GE

%34,32, İK %41,93 ve İE %42,63) müzik (GK %43,89, GE %44,22, İK %45,10 ve İE %44,04) ve güzel sanatlar (GK %47,54, GE %48,31, İK %46,96 ve İE %46,56)"dır.

3. SONUÇ ve ÖNERİLER

Gelişimde genetik kadar çevrenin de etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Envanteri uygulayan öğrencilerin ortak özelliğinin azınlık ferdi olmaları ve azınlık ortamında geliştikleri, bu bakış açısı ile ele alındığında sonuçların daha bir anlam kazandığı görülebilmektedir. Buna en açık örnek olarak "Liderlik" alanının düşük olmasını verebiliriz. Bu durum, çoğunluk içinde bir azınlık grup olarak yaşamının açık getirisidir. Azınlık olmanın bir başka belirgin özelliği kendi içlerinde hep yaşadıkları düzende yaşamaya çalışmalarıdır. Buna bir azınlık için "korunma psikolojisi" olarak bakılabilir. Batı Trakya Türk Azınlığının Yunanistan'da hep aynı bölgelerde yaşıyor olmaları aynı kültür ve aynı dilin getirisi olarak daha çok birbirleriyle iletişim halinde olmaları da "Değişiklik" alanının yüzdelik oranının düşük çıkmasını açıklar niteliktedir. Ayrıca, sorunlu bir eğitim sisteminde eğitim alan Batı Trakyalı öğrencilerin "Edebiyat", "Müzik", "Güzel Sanatlar" gibi alanlardan da uzak kaldıkları görülmektedir. Doğal olarak da bu alanlara hitap eden meslek gruplarına uygunluk yüzdeleri düşük çıkmaktadır.

Batı Trakya Türklerinin büyük çoğunluğunun tarımla uğraştığını göz önünde bulundurursak "Ticaret" alanının neden düşük olduğu anlaşılabilir. Kışları okula giden ve yazları ailelerine tarım işlerinde yardımcı olan çocuklar "Ticaret" alanından uzak kalmaktadır. Yüzdeliğin düşük olması bunu destekler niteliktedir. Bunun yanında sonuçların en yüksek yüzdeliğe sahip olan alanı "Düzenli Yaşam" olarak görülmektedir.

Tüm başarı alanları kendi içinde hem bölge hem de cinsiyet değişkenine göre birbirine yakın yüzdeliklerden oluşmaktadır. Bu da Batı Trakyalı Türk öğrencilerin aralarında ne kadar benzerlik gösterdiğini yansıtmaktadır. Azınlık olarak yaşamının getirisi olan kendi içine kapalı ve belli bir düzen dışına çıkamama durumu, öğrenci değerlendirme sonuçlarında her yönden homojen bir yapı sergilemektedir.

Bu araştırmadan hareketle aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. Batı Trakya azınlık okullarında öğrenim görmekte olan Türk öğrencilere, mahrum oldukları rehberlik hizmetlerinin sağlanması ve azınlık psikolojisinin oluşturduğu negatif etkiyi ortadan kaldırmak ya da en aza indirmek için devlet destekli çalışmalar/projeler artırılabilir.
2. Yunanistan politikaları ile Batı Trakya Türklüğünün kısıtlanmaya çalışılan hakları, Türkiye-Yunanistan arasında yapılacak anlaşmalarla korunabilir ve devlet güvencesine alınabilir.
3. Kendini değerlendirme ve meslek seçimi üzerine odaklanan bu çalışmaya benzer çalışmalar, rehberlik hizmetlerinin diğer alanları (gelişim, oryantasyon, verimlilik, benlik bütünlüğü, çevre-veli-öğrenci ilişkileri, izleme değerlendirme, yönlendirme vs.) için de ayrı ayrı planlanabilir.
4. Bu çalışmada, azınlık psikolojisinin oluşturduğu psikoloji ve Batı Trakya'nın belirli bölgelerinde hayatını sürdürme zorunluluğundan dolayı liderlik, değişiklik, güzel sanatlar, müzik, edebiyat ve ticaret gibi geri kaldıkları mesleki alanları geliştirmeye yönelik projeler/araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Cin, T. (2009). Batı Trakya Türklerinin hukuki statüsü, sorunları ve Avrupa Birliği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), ss.147-179.
- Cohen, L., Manion, L. ve Morrison, K. (2000). *Research Methods in Education*. (5th Ed. London) New York: Routledge Falmer.
- Çoban, F., Burulday, A.F. (2015). Yunan milliyetçiliğinin ve mütakabiliyet ilkesinin Yunanistan'daki Müslüman Türk azınlığın haklarına etkileri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 8(38), ss.340-350.
- Erdoğan, İ. (1992). *Çağdaş eğitim sistemleri* (5. Baskı), İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Karaca, S. (2005). *Üniversite son sınıf öğrencilerinin iş bulma konusundaki kaygı düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış lisans tezi. İzmir: Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu.
- Karasar, N.(2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kelağa Ahmet, İ. (2005). *Yunanistan'da (Batı Trakya'da) ikidilli eğitim veren azınlık okullarında Türkçe ve Yunanca öğrenim gören öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazılı anlatım becerilerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Ana Bilim Dalı
- Kelağa, A. (2007). Yunanistan'da Batı Trakya'da Türk azınlığın anadili ve eğitim dillerinden biri olarak Türkçe. 38. *Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi (ICANAS)*, II. Cilt: Dil Bilimi, Dilbilgisi ve Dil Eğitimi, ss. 977-991, Ankara. <http://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/KELA%C4%9EA-AHMET-%C4%B0brahim-YUNAN%C4%B0STAN%E2%80%99DA-BATI-TRAKYA%E2%80%99DA-T%C3%9CRK-AZINLI%C4%9EIN-ANAD%C4%B0L%C4%B0-VE-E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0M-D%C4%B0LLER%C4%B0NDEN-B%C4%B0R%C4%B0-OLARAK-T%C3%9CRK%C3%87E.pdf> (Erişim Tarihi: 04.05.2017)
- Koç, B. (2006). İlgili ölçümlerinin madde sayısının azaltılması ve yaş ranjının genişletilmesine yönelik bir geçerlik-güvenirlilik çalışması. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Çıkurova Üniversitesi, Adana.
- Kuzgun, Y. (2000). *Meslek danışmanlığı* (2. Baskı) Ankara: Doğu Matbaacılık
- Ünalın, Ş. (2005). Hayatta önemli bir dönüm noktası: Meslek seçimi. İnternet'ten 15 Eylül 2006'da elde edilmiştir: <http://www.ilkadimdergisi.com>

JOURNAL OF AWARENESS